

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Saksbehandler: Finn Owen Meling
Vår dato: 26.09.2022
Vår referanse: 22/13659-8

Høring - søknad om fornyet konsesjon for Rana helikopterplass, sykehuset

Luftfartstilsynet sender med dette på høring en søknad om fornyet konsesjon for Rana helikopterplass, sykehuset.

Vi ber om at eventuelle innspill til søknaden blir sendt til Luftfartstilsynet innen 27. desember 2022. Høringsinnspill kan bli sendt pr. e-post til: postmottak@caa.no. Merk helst innspillet med saksnummer 22/13659.

Høringen er åpen for enhver. Høringsmottakerne bes selv vurdere om høringen bør videreformidles til aktuelle interessenter.

Alle høringsdokumentene er også tilgjengelige på Luftfartstilsynet sine [hjemmesider](#).

1. Om søknaden

Helgelandssykehuset HF (org 983974929) har sendt en søknad til Luftfartstilsynet om fornyet konsesjon for å drive og inneha Rana helikopterplass, sykehuset.

De skriver i søknaden at det ikke er noen vesentlige endringer ved driften av helikopterplassen siden forrige konsesjonsbehandling (2012). Landingsplassen benyttes hele døgnet, men kun til nødvendig transport til og fra sykehuset. I 2021 hadde plassen 59 landinger (118 flybevegelser), fordelt på 98 bevegelser med ambulanshelikopter (NLA), og 20 bevegelser med redningshelikopter. Det nye redningshelikopteret, AW101, vil ikke kunne benytte denne helikopterplassen, så bevegelsene med redningshelikopter forventes å falle bort.

Ellers forventes det ingen større endringer i aktiviteten de kommende årene. Man kan dermed forvente i gjennomsnitt ca. 100 flybevegelser (50 landinger) per år. Tallet vil likevel svinge noe, slik at man trolig kan oppleve opp mot 120 bevegelser på enkeltår.

Vedlagt søknaden har Helgelandssykehuset HF lagt et kartutsnitt som viser landingsplassens beliggenhet. De påpeker at det er ført opp en ny fløy som vises som en hvit firkant i kartet. Det nærmeste hjørnet på denne fløya er 23 meter unna ytterkant av betongplata på landingsplassen. Gesimshøyden er 8,3 meter høyere enn samme ytterkant av betongplata.

Det vises også til at det i 2020 ble etablert et drivstoffanlegg ved helikopterplassen. Dette beskrives nærmere i egne vedlegg til søknaden.

2. Konesjonsregelverket

Alle som vil anlegge, drive eller inneha en landingsplass skal som hovedregel ha konsesjon, jf. lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7-5 første ledd. Ifølge [luftfartsloven](#) § 7-6 skal konsesjon bare bli gitt når det er «forenlig med allmenne hensyn». Det skal innhentes uttalelser fra relevante kommunale og andre myndigheter før konsesjon eventuelt blir gitt.

Vilkåret «forenlig med allmenne hensyn» er nærmere presisert i [forskrift 11. januar 2007 nr. 40 om konsesjon for landingsplasser](#) (BSL E 1-1 – heretter konsesjonsforskriften) § 1 bokstav b, som har slik ordlyd:

«Formålet med forskriften er:

b) Å sikre en samfunnstjenlig luftfart og en hensiktsmessig disponering av arealer, og at vurderingen av konsesjonssøknader skjer ut fra hensynet til miljø, helse, flysikkerhet, næringsinteresser, reguleringsplan, kulturlandskap, samt hensynet til regional utvikling og bosetting.»

Det følger ellers av luftfartsloven § 7-7 at konsesjon blir gitt for en bestemt tid, og på slike vilkår som finnes påkrevd. Konsesjon for landingsplasser til privat bruk blir som hovedregel gitt for en periode på 10 år, i samsvar med konsesjonsforskriften § 15.

3. Høringen

Luftfartstilsynet ber høringsinstansene om en vurdering av videreføring av driften av Rana helikopterplass, sykehuset opp mot allmenne hensyn, med særlig vekt på de momentene som er vist til i konsesjonsforskriften § 1 bokstav b, som vist til ovenfor.

Utenom de forholdene høringsinstansene eventuelt selv ønsker å ta opp, ber vi om at det i innspillene blir tatt stilling til de forholdene som er fremhevet i pkt. 3.1 med videre nedenfor

3.1 Forholdet til kommunal arealplan

Det følger av luftfartsloven § 7-6 tredje og fjerde ledd at konsesjon som hovedregel ikke kan bli

gitt i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven. Man kan likevel gi konsesjon i strid med arealplan dersom vedkommende plan- og bygningsmyndighet samtykker til ferdigbehandling av konsesjonssøknaden.

Etter det Luftfartstilsynet forstår, er det [reguleringsplan nr. 4040](#) for Sykehuskvartalet, Selfors, som er gjeldende plan for området helikopterplassen ligger på. I bestemmelsene for planen er det åpnet for å ha helikopterplass.

På denne bakgrunn, og ut fra at det er snakk om videreføring av en eksisterende helikopterplass, antar Luftfartstilsynet at fortsatt drift av landingsplassen på sykehuset er i samsvar med gjeldende arealplaner.

3.2 Forholdet til naturmangfoldloven

Ved vurdering av konsesjonssøknaden legger Luftfartstilsynet vekt på lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), §§ 8 til 12, jf. § 7. Reglene her stiller krav til at forvaltningen skal legge til grunn visse prinsipper ved utøving av offentlig myndighet, med formål å verne naturmangfoldet.

Luftfartstilsynet er ikke kjent med naturforhold i området som man burde ha særskilt oppmerksomhet mot i denne sammenhengen. Landingsplassen er tilknyttet et sykehus i sentralt strøk, og har vært i drift i lengre tid.

Vi viser for øvrig til at søkeren har lagt ved en standardisert miljøutredning i form av en egenerklæring, der de gjennomgående selv erklærer at det anses lite sannsynlig at naturmangfoldet vil bli negativt påvirket av landingsplassen.

3.3 Støy

Når det gjelder støy, så har Helgelandssykehuset HF ikke lagt ved noen ny støyberegning i forbindelse med søknaden om fornyet konsesjon. Dette er heller ikke et krav, så lenge det ikke har skjedd vesentlige endringer i forutsetningene knyttet til støy sammenlignet med forrige konsesjonsrunde, jf. konsesjonsforskriften [§ 14](#) (1) d).

Luftfartstilsynet ser grunn til å påpeke at det ikke tidligere synes å ha blitt utarbeidet noen støyberegning for landingsplassen i tilknytning til konsesjonssøknader. I forbindelse med høringen knyttet til forrige konsesjonssøknad i 2012 skrev Luftfartstilsynet om dette:

«Gjeldende konsesjon er gitt med grunnlag i et forespeilet trafikkomfang på ca 55 flybevegelser pr år. På bakgrunn av dette beskjedne trafikkomfanget, samt uttalelser fra høringsinstansene ble det ikke ansett nødvendig med utarbeidelse av støyrapport og støysonkart i samsvar med T 1277. En fornyelse av konsesjonen vil derfor bli gitt basert på et trafikkomfang på 55 flybevegelser på årsbasis. Trafikkomfanget og dermed støybelastningen på omgivelsene anses som beskjedne, og Luftfartstilsynet finner det derfor ikke påkrevd med støyutredning i forbindelse med søknad om fornyelse av konsesjonen.»

I forbindelse med det endelige vedtaket om konsesjon fremkom det at tallet på 55 flybevegelser var feil, og at det riktige var ca. 90. Luftfartstilsynet fant likevel at sakens opplysninger tilsa at det ikke var grunn til å kreve noen støyberegning for landingsplassen.

Luftfartstilsynet ser i utgangspunktet ikke grunn til å vurdere forholdet annerledes i forbindelse med denne søknadsrunden, men vi mottar gjerne synspunkter fra høringsinstansene på behovet for en eventuell støyberegning.

Når det gjelder opplysningen i søknaden om at det nye redningshelikopteret, AW101, ikke vil kunne benytte landingsplassen, så antar Luftfartstilsynet at dette er gunstig fra et rent støyperspektiv for omgivelsene. Eventuell fremtidig bruk av AW101, eller andre mer støyende helikoptre, vil kunne få betydning for konsesjonen.

4. Konsesjonsvilkår

Luftfartstilsynet har lagt ved et utkast til konsesjonsvilkår. Vilkårene bygger på Luftfartstilsynets generelle praksis og mal for vilkår, opplysninger i søknaden og vilkårene i gjeldende konsesjon.

Sentralt i konsesjonsvilkårene står en begrensning på antall tillatte flybevegelser. I dagens konsesjonsvilkår er dette oppgitt til ca. 90 pr år, med indikasjon på aksept for at trafikkmengden kan overstige dette tallet med 25 %.

Luftfartstilsynet har de senere år endret praksis for utforming av konsesjonsvilkår, slik at det nå settes en absolutt grense i konsesjonsvilkårene som det ikke er tillatt å overskride uten at det søkes om det. Vi oppfatter Helgelandssykehuset HF slik at de mener at det kan komme opp til 120 flybevegelser pr år, og vi har lagt dette tallet til grunn i utkastet til konsesjonsvilkår.

Vi gjør oppmerksom på at antall flybevegelser som er nevnt i utkastet til konsesjonsvilkår vil omfatte all aktivitet på landingsplassen, og utgjør en absolutt ramme for trafikkomfanget. Dersom det i konsesjonsperioden er aktuelt med et høyere antall flybevegelser, må konsesjonen først bli endret.

Vi understreker at de vedlagte konsesjonsvilkårene er foreløpige utkast, og at disse således kan bli endret i etterkant av høringen, også på grunnlag av mottatte innspill i høringsperioden.

5. Teknisk/operativ godkjenning

Teknisk/operativ godkjenning er en godkjenning opp mot særlige fysikkerhetsmessige krav til landingsplassen, og som kreves – i tillegg til konsesjon – for landingsplasser til visse typer bruk, slik som rutflyging, instrumentflyging og flyging med betalende passasjerer¹.

Pr i dag foreligger det ikke krav om teknisk/operativ godkjenning av Rana helikopterplass, sykehuset. I stedet foreligger det enkelte teknisk/operative krav i konsesjonsvilkårene.

¹ Se særlig:

- [forskrift om krav til teknisk/operativ godkjenning av flyplasser](#), punkt 4.1
- [forskrift om utforming av små helikopterplasser](#)

På grunnlag av [forskrift om krav til teknisk/operativ godkjenning av flyplasser](#), punkt 4.2, som gir anledning til å kreve teknisk/operativ godkjenning dersom «særlige grunner» foreligger, vurderer Luftfartstilsynet også å fastsette krav om teknisk/operativ godkjenning for Rana helikopterplass, sykehuset.

En slik beslutning blir fattet utenom konsesjonsavgjørelsen, men det er hensiktsmessig å se spørsmålene om teknisk/operativ godkjenning og konsesjon i sammenheng. Høringsinstansene inviteres derfor også til å gi innspill på hvor vidt det foreligger særlige grunner som tilsier at teknisk/operativ godkjenning bør kreves for Rana helikopterplass, sykehuset.

Med vennlig hilsen

Nina Beate Vindvik
juridisk direktør
Direktoratsavdelingen

Finn O. Meling
juridisk seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur.

Mottakerliste: Rana kommune, Nordland fylkeskommune, Statsforvalteren i Nordland, Statens vegvesen, Avinor AS, Avinor Flysikring AS

Kopi til: HELGELANDSSYKEHUSET HF

Vedlegg:

- Utkast til konsesjonsvilkår
- Søknad om fornyet konsesjon